

פ ר ט י כ ל מס. 12/19

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום ג'
י"ט כסלו תש"א (28.11.50) בשעה 19.15.

נוכחים:

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- פ. אילנית
- ד. בר-דב-הא
- ז. גלוסקא (בזכות דעה סייעצת)
- צ. יהודה
- י. כסה
- ש. כ"ץ
- י. לם
- א. מזור
- ס. נורוק
- א. ציזלינג
- ח. רובין
- א. רזיאל-נאור
- א. שפטל
- א. תבורי

סוזמנים:

- ד. רמז - שר החינוך והתרבות
- י. שפרינצק - יו"ר הכנסת
- א. ז'בוטינסקי
- ד. צ. פנקס - יו"ר ועדת כספים
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת
- ה. צדוק - מטעם משרד המשפטים

חסרים:

- ע. אסף
- ח. בן-אשר
- י. בן-אהרן
- ס. גרבונסקי
- א. ג'רג'ורה
- א. י. גרינברג
- ת. טובי
- נ. ילין-טור (בזכות דעה סייעצת)
- י. סרלין
- ה. קוק

סדר-היום:

- א) חוק לקביעת מסכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, שופטי המדינה ומבקר המדינה תש"א (1950).
- ב) ענין תקציב החינוך.
- ג) הסתייגויותיו של חבר הכנסת א. ז'בוטינסקי בקשר לחוק לקיום חוקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) תש"א - 1950.

ד. בר-רב-האי:
אני רוצה לנצל את האוירה הידידותית ומוכן לחמוך בהצעת חבר הכנסת ציולינג ולעכב את הדיון על עצם הבעיה. אולם לפי שעה יש צורך דחוף בחקציב ויש הכרח להעביר את הענין לכנסת.

ש. כ"ע:
ועדה הכנסת מעוניינת בענין זה במידה שהנוהל המקובל יקויים כאן. ועל-כן אני מציע שנון מיד בבעיה.

ד. צ. פנס:
יו"ר ועדה כפ"ם
אני רוצה להעיר, כי כל דחיה נוספת בוועדה פרושה דחיה בכנסת.

י. הררי - היו"ר:
ישנן שתי הצעות: א) שנחה את הדיון עד אש יופיעו יו"ר ועדת החינוך ושר החינוך. ב) שחליט מיד בענין זה עם כל התוצאות הקשורות בכך. וזה יהיה בהתאם להחלטת ועדה הכנסת מיום 10.8.1950.

מחליטים:

כי יש להכנס עתה לדיון ולקבל את כל התוצאות הקשורות בכך.

א. ציולינג:
הפרוצדורה לדיון בענין זה שהוא בסמכותה של ועדת החינוך, בלי יו"ר ועדת החינוך ובלי נכחותו של שר החינוך, אצטרך להשמיע את דברי בנוכחותו של שר החינוך ואציג את הדברים גם במליאת הכנסת.

משום 3 טעמים אינני רואה אפשרות להסכים לכך שידונו בחקציב החינוך במליאת הכנסת במצב הנוכחי: א) מליאת הכנסת החליטה, כי ועדת הכנסת תשמע את דעתה של ועדת הכספים ותחליט על תוצאות חקציב עד חודש נובמבר - הדבר זה לא קויים, והחייעצויות לא החקימו, ומשום כך אינא יכולים האחראיים על השלמתו של החקציב על-סף השנה לפרד את הדבר, כי אינני יודע מה היה החקציב עד חודש נובמבר, אני חובע שהחלטת הכנסת מיום 10.8.1950 תקויים ואין לבטל את החלטת הכנסת בנידון זה. כי הדיון על החקציב הכולל לא כלל את הסעיף הזה. אני קובע שמעתי מפי שנת חברי כנסת: ב. שטרור ויגור כי הם הזהירו את ועדת הכספים על כך, שמעתי זאת מפי כל אחד לחוד. חבר הכנסת י. גורי שהשתתף בשבת ועדת הכספים יחד עם הרשויות המקומיות אומר, כי יש לצרף את ועדת החינוך לדיון ואין רשות חוקת לעשות זאת בלעדה, שאם לא כן תבוטל החלטת אצת הכנסת על החקציב.

ב) בהתאם לחוק חינוך טובה, ולסמכויות שנחנו ונקבעו על-ידי שר החינוך למועצת החינוך יש להגיש את החקציב רק לאחר שנועץ השר במועצת החינוך. השר לא נועץ במועצת החינוך ביחס לחקציב בכלל.

ג) ועדת הכספים נכנסה לדיון בשאלה שהיא בסמכותה של מועצת החינוך. על כל פנים זוהי שאלה של חלוקת הכספים בין הרשויות המקומיות ובין המדינה בקשר להחזקת החינוך. דבר זה נמצא בסמכותה הקבועה של מועצת החינוך כפי שנקבע בחוק חינוך טובה, ויו"ר ועדת הכספים היה אצא אחד מן המאחרים לקיים את הדבר בידעו את הסמכויות למועצת החינוך יש ועדת כספים מסתלה ואם נאשר את החלטות ועדה זו, פרוש הדבר שהחקציב יתחיל מינואר. ועדת הכספים החליטה על השתתפות מינימלית בחקציב הרשויות המקומיות בסך של 50% מבלי להגדיל את הסכום, אנחנו למעשה משיים בזה את הדיון הפנימי של ישרבי העולים וההתיישות החדשה. למשל, צפת יח שלים וקוד ישרבים אחרים שמקבלים חקציב גדול וזה בניגוד לאינטרסים של החינוך ובניגוד לחוקה. יש לשאול בראש ובראשונה את מועצת החינוך - והתירו לא הובא בפניה.

א. ציזלינג:

על-כן אינני מסכים לדון בתקציב החינוך עד אשר לא יהיה בירור בוועדה החינוך. אולם אם רוצים להכוח אותי בזה שצריך להחמיל מנחה, אזי יחפלו א בלי מנין, גם אם ועדה הכנסת החליט ברוב דעות על עניינים פרודורליים, אני אצטרך להסתייג באופן חוקי בפני מליאת הכנסת, כי הדבר אינו בגדר של תקנון ואז אי-אפשר להביא את הדבר לוועדה הכנסת. אבל אם אוסרים לי שאין לעכב את הפילת מנחה, משום שאנו נמצאים במצב בלתי חוקי, שלא באשמת ועדה החינוך או מועצה החינוך, והדיון נדחה עד עתה, שזה סוף חודש נובמבר, וזה בניגוד להחלטת מליאת הכנסת, ימשך הדיון עוד חודש ויוצר מצב חוקי. כל דבר לא יבחלע לחינוך ולמדינה אם הדבר ימשך עוד חודש, מאחר שלא קיימת את ההחלטות היסודיות של החוקה.

א. רוזאל-נאור:

ההחלטה שנתקבלה במליאת הכנסת ב-10.8.1950 היא - שועדה הכספים צריכה להועץ עם ועדה החינוך בעניינים חקשורים לתקציב החינוך - והדבר הזה לא בוצע. חסקידת של ועדה הכנסת לקבוע את החלטת המליאת מחייבת או אינה מחייבת. לדעתי אין הצעה אחרת מלבד זו הקובעת שיש לקיים את ההתייעצות בין ועדה הכספים ובין ועדה החינוך בהחלטת החלטת מליאת הכנסת.

אשר למצב שיוצר במדינה עקב תקציב בלתי מאושר - ישנן שתי אפשרויות: (1) לעבוד בתקציב בלתי מאושר, (2) לא לקיים את חוקי הכנסת; במצב זה של תקציב בלתי מאושר יש לקיים את ההתייעצויות בין ועדה הכנסת, כפי שהוחלט.

ד. צ. פנקס:

אני לא הייתי בכנסת ב-10.8.50 כאשר נחקבלה החלטה זו ולא נאמר לי אה אשר אני שומע עתה.

יו"ד ועדה הכספים

י. הררי - היו"ר:

(קורא את החלטת הכנסת מיום 10.8.1950).

ד. צ. פנקס:

ההחלטה הזו אינה קובעת שועדה הכספים צריכה צאצא בדיוניה על תקציב החינוך השנתי להועץ בוועדה הכנסת. ועדה הכספים חייבת להועץ בוועדה החינוך, כאשר תבוא לקבוע את הסכומים שהממשלה זכאית להוציא על חשבון התקציב עד 1.11.1950, ועדה הכספים אינה זקוקה לסמכות נוספת בכדי לדון על התקציב כולו.

יו"ד ועדה הכספים

חובה היא לקיים את החלטות הכנסת - זו חובה השרים. יחכן ולא הוצאה אף פדמטה עד 1.4.19, כי ועדה הכספים לא נדרשה לעבור על החלקים שותר להוציא עד 1.11.1950, המצב מעובדתי היה שהכנסת התפזרה ב-10.8.50, ועדה הכספים נחכנסה כשבוע ימים לפני פתיחת הכנסת וב-16.10.50 העמידה ועדה הכספים לסדר-היום את הדיונים בתקציב החינוך. אנחנו חודענו למשרד החינוך על הדיון הזה, ובקשנו מהם לשלוח את נציגם. משרד החינוך צריך היה להזמין גם את נציגי ועדה החינוך. לתמהוני הרב הופיעו רק נציגי משרד החינוך ומשלחת של הרשויות המקומיות. אנו שמענו את דעת הרשויות המקומיות, את הרצאה נציג אגף החינוך והרצאה מזכיר משרד החינוך, וקבלנו מושג על הסכומים שיש להוציא מתקציב החינוך. על דעת כל חברי ועדה הכספים נחקבל הדבר שיש לדון בתקציב - זה היה כשבוע ימים לפני 16.10.50. אז קבענו בהסכמת כל חברי ועדה הכספים ובהסכמת נציגי הממשלה ומשרד החינוך שאין טעם לדון בדבר שעבר זמנו, כלומר לדון באמצע אוקטובר על תקציב שיש להוציא עד 1.11.1950 ובפרט שלא הוגשה הצעה הממשלה. ויחכן שהממשלה לא היתה זכאית להוציא את הסכומים כי נוצר מצב שהותמים על צ'קים. יחכן ופה נוצר פגם במובן הפרודורלי של עבודה הממשלה בכלל, משום כך אינני רואה כל סיבה מדוע אין להביא את התקציב שמצא סוף סוף את סידורו בתום שנת התקציב. ובצורה זו משרד החינוך לא יסבול ויכול לעבוד לפי תקציב מאושר ולא לעכב פעולות שנתקבבו עקב הפיצול ואינם לענין.

ח. דובנין:

יש בזהג מסויים שועדת הכספים דנה בתקציבים מסויים ובשטחי פעולה שונים, ושומעת גם את חוות דעת הועדות האחרות ואחר-כך מקבלת החלטות שונות, מכל-מקום אי-קיום חובת ההתייעצות לגבי תקציב החינוך עד 1.11.50 ומאחר שלא קיימו כל התייעצות - בא עתה יו"ר ועדת הכספים ואומר שהתקציב הוא מ-1.1.50 - 1.11.50 - אני מתפלא מאד על כך. שר החינוך חייב להוועץ כמועצת החינוך, אשר היא מייצגת בהכנת התקציב והדבר הזה לא נעשה. האשמה מוטלת על משרד החינוך ועל חבר הכנסת פנקס כאיש הממונה על שמירת הדברים. אם אנו לא נשמור חוק לא נוכל לדרוש מהאזרחים לשמור חוק.

פ. אילנית:

על חבר הכנסת פנקס חלות החלטות הכנסת, ואם לא כן יכולה ועדת הכנסת לדרוש את סלוא האחריות בפני ועדת הכנסת ולא לדרוש זאת מהממשלה שהיא הכוח המבצע. במקרה שלפנינו ישנה החלטה שאינה משתמעת לשתי פנים והיא: שצריך לאשר את התקציב עד 1.11.50 וענין השר לא מוזכר בהחלטה.

התקציב מתקבל בצורת חוק, ואם יאשרו את התקציב מבלי להתייעץ עם השר יעשו פעולה נוגדת, מפני שקיים חוק שמחייב את שר החינוך להתייעץ כמועצת החינוך. הצעת תקציב - זה חוק המדינה, ללא כל ויכוח. אפשר גם לשאול את היועץ המשפטי: אם אפשר לקבל חוק, במקרה זה - תקציב החינוך, מבלי שיקיימו את החוק הקובע ששר החינוך חייב להוועץ המועצת החינוך.

לגופו של ענין - לא מעניינים אותי הסמכויות בטעיפי ההקצבות שאתם קבעתם בשבילנו. אותי מעניין אצל כי יש להגדיל את אפשרויות החינוך במקומות החלשים כמו: במעברות, ומחנות העליה, כי שם יש צורך בתמיכה של 100%.

ד. בר-רב-האי:

נכון הוא, כי צריך לשמור על החוק, אולם כל הנימוקים אינם נוגעים לענין, כי יו"ר ועדת הכנסת בדק את הענין וראה, כי המסיבות היו אז אחרות. זו היתה הישיבה האחרונה לפני הפגרא והיתה אפשרות להשאיר את משרד החינוך ללא כל תקציב, והרי נחוץ להוציא סכומים עד 1.11.50. הוחלט, כי הם יוציאו סכומים שועדת הכספים תאשר אותם לאחר התייעצות עם ועדת החינוך, אבל עתה מביאים למליאה חוק שצריך לאשר אותו. כלומר המצב הוא שונה ואין לקשור זאת עם התייעצות בוועדת החינוך. המצב הזה נובע מתוך כך שהיתה פגרא ואין הכנסת יושבת ואין אפשרות לאשר את התקציב. ניגזרים באה ועדת הכספים שמתמצאת בענין וקבלה החלטה שמאשרת את התקציב עד 1.11.50, היא לא קבלה כל החלטה נוספת עד אשר אצא תשב מליאת הכנסת ואליה מובא עתה התקציב, והתנאי פסק מלהיות תנאי יסודי. פה אני שותף לויכוח אחר: מהן הסמכויות של ועדת הכספים, מהן הסמכויות של כל ועדה וועדה? אבל זה אינו נובע לכלל החלטה שקבלו והדבר יכול להיות מובא היום למליאת הכנסת, וכל הנימוקים לעצם הענין יובאו במליאת הכנסת; שאם לא כן אין הדבר בא בפני פורום מתאים.

י. כסה:

עד כמה שאני מתמצא בענין, הרי ההחלטות שנתקבלו במליאה, צריכה היתה ועדת הכספים להתייעץ בוועדת החינוך - החלטה זו לא קויימה. אבל אין טעם עתה לקיים החלטה ולדון בתקציב שעד 1.11.50, אפשר לטעון טענה פורמלית, אבל אין לתקן את המצב הנוכחי על-ידי קיום החלטה, כי הענין כבר עבר, ובלי כל קשר שתהיה החלטה על עצם העובדה שלא קויימה החלטה הכנסת.

אשר לטענה ששר החינוך לא התייעץ כמועצת החינוך בקשר לתקציב החינוך לפני הגשתו לממשלה, עד כמה שאני יודע אין זה חוק, וגם לזה אין טעם שאנחנו נחזור ונדבר על תקציב והוא לא יאושר עד סוף השנה. מי שקובע ששר החינוך צריך לאשר את התקציב ואחר-כך להגיש אותו לממשלה ומהממשלה הוא יחזור לוועדת הכספים ורק אז יובא למליאת הכנסת - לפרוצדורה זו יש הגיון פורמלי, אבל אז לא נאשר את התקציב השנה, על-כן אני חושב שצריך להיות בידור נוסף לגבי כל הטענות, אבל אני מציע שזה לא ימנע את הדיון על התקציב. אין טעם להחזיר את הדברים, כי אין בזה פורמליות לגוף הענין, פרט אם רוצים להשהות את המצב הנוכחי אצל עד סוף השנה.

ד. רמז:

שר החינוך והתרבות

למי תועיל דחיה נוספת של תקציב החינוך, אני מתנגד לכל דחיה נוספת, כלומר לדחות את האיון בתקציב מפני שהחלטות לא קויימו, אין בזה הגיון, ואין אני חושב שהדיון עתה הוא בניגוד לחוק, אינני מסכים לכם. אני מתנגד בניגוד מוחלט לכל דחיה נוספת של תקציב החינוך והתרבות, גם אני מבין משהו בעניני חוק. משנתה של ועדת הכספים ברורה, כי הענין היה לשעתו ולא יתכן שאנחנו נסחוף את הדיון סנובסבר עד דצמבר, החלטות הקודמות היו במסיבות אחרות לגמרי ואינם יכולים לגרום לדחיה נוספת.

אני אינני מציינע כאן על שר החינוך, על קודמי, אולם לא הוטל בהחלטה זו דבר על שר החינוך; ואשר לפרוצדורה אין על ועדת הכספים לדון בענין זה? כל זמן שלא הוכיחו שאין מקיימים את הנוהג, אין להטיל איוה שהיא אשמה על שר החינוך שלא התייעץ עם מועצת החינוך. אני מיניתי את מועצת החינוך, ואני יכול לשנות את הרכבה, והיא עצמה יכולה לשנות את החלטותיה. אני מתנגד באופן פרינציפיוני שכאן תעשה מועצת החינוך גירור עם שר החינוך.

ה. צדוק:

מטעם משרד המשפטים

בנקודה זו של המצע המשפטי, אני רוצה להוסיף כמה מלים. סעיף 14 של חוק חינוך חובה קובע שהשר צריך להוועץ במועצת החינוך בסרם ישתמש בסמכויות המרובות שנתנו לו. אלא חוק זה מטיל על השר לבוא בדברים עם מועצת החינוך ולהוועץ בה. אולם חוק זה מניח לו גם את הסמכות של קביעת תקציב משרד החינוך, ועל-כן אין הוא חייב להוועץ התייעצות מוקדמת עם מועצת החינוך. השר מציע לממשלה הצעת תקציב של משרד החינוך, ובחוק זה ישנה הוראה אצ הנובעת לענין התקציב, אבל ההוראה אוסרת ששר החינוך קובע בעצמו את שיעור ההשתתפות של כל רשות מקומית, וכן את שיעור השתתפותה של הממשלה.

בתקציב החינוך, בתחום רשות מקומית מקוימת, יכול השר להוציא צו קובע את מספר האחוזים שעל אותה רשות מקומית לשלם. בקביעת השיעורים האלה הוא חייב להוועץ במועצת החינוך.

י. הררי - היו"ר:

אשר לשני הערעורים של חבר הכנסת ציזלינג הקשורים במועצת החינוך - אין הם נוגעים לדיון של ועדת הכנסת, כי מועצת החינוך אינה ועדה של הכנסת. יתכן ונעשים דברים בלתי חוקיים, ישנם אמצעים לברר אותם, אבל ועדת הכנסת אינה יכולה לקבוע פרושים לדברים בלתי חוקיים. לכן אני מציע שלא בדון עתה בשני ערעורים אלה, הקשורים במועצה, ונדון רק בערעור המופנה לוועדת הכנסת, הדורש את החלטת ועדת הכנסת, וכן אם ועדת הכספים נוהגת בהתאם לחוק? נדמה לי, כי ועדת הכספים נהגה בסדר.

ישנה הצעה, כי אני אעמיד להצבעה אם דנים בשני הערעורים הקשורים במועצת החינוך.

ס ח ל י ט י מ:

כי אין ועדת הכנסת דנה בשני ערעוריו של חבר הכנסת ציזלינג, על זאת ששר החינוך לא התייעץ עם מועצת החינוך.

א. ציזלינג:

אני מבקש, כי תרשו לנו הסתייגות.

י. הררי - היו"ר:

איננו יכולים להודיע על כך ולהביא אסמכתות חוקיות, חבר הכנסת ציזלינג יכול לשמור לו את זכותו ולומר את דבריו גם בוועדת החינוך וגם במועצת החינוך ועד בית-הדין העליון לצדק להגיע.

אשר לסעיף הראשון - עלינו להחליט אם התקציב המוגש עתה לכנסת, וכפי ששמענו התקציב הוא עד סוף השנה, אם הוא בכלל בקטיגוריה הקובעת שהוא חוקי, או אם חלים עליו כל הסייגים החלים עד 1.11.1950.

מ ח ל י ט י ס :

כי החלטת מליאת הכנסת מיום 10.8.1950 אינה חלה על תקציב החינוך שהובא למליאה, וועדת הכספים לא הייתה חייבת להוועץ בוועדת החינוך ורשאית להביא את התקציב למליאת הכנסת.

שמערה לנו הסתייגות.

א. צילינג:

ג. הסתייגותיו של חבר הכנסת א. ז'בוטינסקי בקשר לחוק לקיום תוספן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) תש"א - 1950

אני מבין שנשאר לנו עוד לדבר על תקנות ההגנה, אולם אני מזכיר לכם שישיבת הכנסת מתחילה.

י. שפרינצק:
י. ו. ר. הכנסת

בקשר עם חוקי ההגנה נתעוררה בעיה בוועדת החוקה והוחלט לפנות לוועדת הכנסת.

י. הררי - היו"ר:

(קורא את סכתבו של חבר הכנסת א. ז'בוטינסקי).

א. ז'בוטינסקי:

אני מבין שהזמן קצר, אולם אני מוכרח לומר את דברי. אחרי הקריאה הראשונה של חוק זה בכנסת, קבלה ועדת החוקה את החוק הזה הסורכב משני סעיפים ומשתי הערות מתחת לקו. חוק זה מחייב את קיום תוספן של 51 תקנות ההגנה. אני עשיתי חשבון והסתייגתי 27 פעמים. הסתייגות אחת כוללת 23 תקנות, ובקשר לזה אני רוצה להסביר כמה דברים, מן הצד היומדי של השאלה. אני עשיתי זאת מפני שלא הייתה בפני כל דרך אחרת להביא את הדבר לתשומת לבו של הכנסת ומוסדותיה: שכאן לקחו חוקים הקשורים בסרט אחר, ויתכן מאד שצריך לתקן את כל החוקים מסורת החוקים המהותיים השונים זה מזה.

ישנו, למשל, חוק על הסדרת מפעלי מים -

חוק זה עלול להתקבל על דעת רבים בכנסת, ויתכן שאני אתנגד לחוק אחר הנוגע לסמכות הממשלה להפסיק את הקשר הטלפוני לאנשים פרטיים ולגופים ידועים, ורוב חברי ועדת חוקה חושבים שבחוק זה אין כל צורך כיום. אולם העניין הוא שמרכיבים חוק פופולרי על חוק בלתי פופולרי, ובצורה זו מעבירים חוקים ללא כל אמצא אצא דיון מספיק, אלא שחיי בלבד. אפשר לחלק את החוקים מתוך חלוקה פנימית, ואינני חושב שהכנסת יכולה להרשות לעצמה נוהל כזה שבהרמת יד אחת יצביעו על 53 חוקים שונים. לדעתי, באופן פורמלי, יש לי הרשות המלאה להסתייג על כל אחת מן התקנות הללו, ויש לי תקדים לכך - זה היה בקשר לחוק התקציב לשנת 1950-51. בחלוקת הסכומים של התקציב הרגיל, פרטי הצעה אינם מפורשים בתוספת השניה, ואז החוק עצמו קצר, ועל-סמך העובדה שנקבעה בגוף אחוק זה נתנת אפשרות ל-100 - 200 הסתייגויות.

דוקא מקרה זה אינו מעיד לטובתך.

י. הררי - היו"ר:

אני חושב שכאן יש מצב דומה, כי כאן יש פרוט סיטונאי, ועל-כן אני מבקש לתת לי את אותה הזכות שנתנה בחוק התקציב ושאינו אוכל להסתייג בכל סעיף וסעיף.

א. ז'בוטינסקי:

אני רק רוצה לתקן טעות באם תקבל הצעתו של חבר הכנסת ז'בוטינסקי, בכל החוק ישנם 18 סעיפים, חלק מחוקי ההגנה בחוק זה הם משנת 1939 ומופיעים 9 אפעיפים.

ח. רובינן:

לעצם העניין - השאלה היא מה אנו רואים בהסתייגות? - בהסתייגות אנו רואים לא את תוכן החוק, אלא את העמדתו של סעיף אצא סביל לזה שישנו לפנינו. כל אחד יכול להכניס להסתייגות את אשר הוא רוצה כאשר אותן תוכן חוזה ב-10 סעיפים, יכולה גם להיות הסתייגות אחת הכוללת תוכן של כמה דברים אשר הם בסמכות ההסתייגות ובמהותה.

ח. רובין:

במקרה הנידון ישנה כותרת משותפת ועל-כן יכולה להיות רק הסתייגות אחת. לו הממשלה אצא בהצעת החוק שלה היתה הולכת בדרך אחרת היה צורך חבר הכנסת ז'בוטינסקי, אבל היא לא הלכה בדרך זו ולכן יכולה להיות רק הסתייגות אחת. מקובל, כי בתוך חמש הדקות אצא הנתנות לרשות הדיבור צריך לכלול את כל הדברים, ועל-כן הגענו למסקנה, כי יש לתת רשות דיבור ל-20 דקות.

י. כסה:

אנו שמענו עתה את חברי הכנסת: ז'בוטינסקי ורובין, ישיבת הכנסת א עוסדת להתחיל ואנו מוכרחים לסיים, אני מציע שמיד נעמיד את הדבר להצבעה.

ט ח ל י ט י ם:

כי יש להפסיק עתה את הויכוח.

א. ציזלינג:

אילו הייתי מכניס הסתייגות רק לסעיף אחד, כלומר אני מבקש לבטל סעיף מסוים - דבר זה מותר לי לעשות, אבל אם להכניס 27 סעיפים כ ל אחד בהתאם לסעיף אחר - את זאת אינני מבין.

ב. צדוק:

החוק מוכב משני סעיפים, הסתייגות יכולה להיות לסעיף אחד. סעיף אחד מציע להאריך מערכת חוקים, שחט 18 במספר, ולדעתי יכולה להיות הסתייגות לסעיף הזה, כלומר יכול משהו לבוא ולומר שאיננו רוצה להאריך את אצא כל החוקים, אלא רק חלק מהם, אז הוא מציע במקום סעיף פלוני, סעיף אחר כפי שהוא רוצה, ואז יהיה כתוב שמאריך את תוקפם רק של אותם החוקים שהוא מפרט, או יכול חבר הכנסת ז'בוטינסקי ללכת בדרך אחרת ולומר: שמאריך את כל החוקים האלה, פרט לחוקים שהוא מפרט. בין שהוא הולך בדרך הפירוש החיובי של התקנות שמאריכים, ובין שהוא הולך בדרך של תקנות שאין א מאריכים אותן - זוהי הסתייגות לסעיף אחד, וההצבעה יכולה להיות בעד הסתייגות זו או נגדה.

ג. כ"ז:

האם לדעתו של היועץ המשפטי, אפשר להכניס תיקון בסעיף זה שמסכימים להאריך את החוקים, ובלבד שיוציאו מלה זו או אחרת. ואם אפשר לעשות דבר זה, הרי אפשר לעשות זאת ב-50 סעיפים ולא רק ב-18 סעיפים, כפי שזה בחוק שלפנינו.

ד. צדוק:

היועץ המשפטי הסתייגות מסוימת המונחת לפני הועדה, ולפני עליית הכנסת - ההסתייגות הזו צורתה: תיקון לסעיף אחד, והתיקון הזה הוא דבר שלם. יתכן מאד שבמקום התיקון לסעיף אחד אפשר לבוא ולומר שבתוך הסעיף האחר יהיו 30 סעיפים. אבל היום, ההסתייגות המונחת לפני הבית, היא תוספת לסעיף אחד.

ט ח ל י ט י ם:

כי כל הסתייגותיו של חבר הכנסת א. ז'בוטינסקי תחשבה כהסתייגות אחת ויצביעו עליה רק פעם אחת.

הישיבה ננעלה בשעה 20.45.